

Jan Václavík:

Obtížně léčitelná hypertenze

Praha: Mladá fronta, edice Postgraduální medicíny, 2015, 134 stran.

Vydání první, formát 240 × 160 mm, vazba pevná, bez přebalu, barevný výtisk.

ISBN 978-80-204-3774-7.

Cena 273 Kč.

Kniha má jen jednoho autora, je jím doc. MUDr. Jan Václavík, Ph.D., z I. interní – kardiologické kliniky Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc. Vznikla jako výstup v rámci projektu *UNiversal solutions in TELmedicine Deployment for European HEALTH care (United 4Health)* a projektu *Podpora a rozvoj mezinárodní vědecké spolupráce Národního telemedicínského centra*.

Arteriální hypertenze je nejčastější kardiovaskulární onemocnění jak v celosvětovém, tak v národním měřítku. Odhaduje se, že v ČR žije cca 3,8 milionu hypertoniků. I když etiologie primární hypertenze zůstává nevysvětlena, diagnostika i léčba jsou známy i vědecky zdůvodněny. Přesto se asi u 9–19 % nemocných nedaří zvýšený krevní tlak normalizovat. Protože je těchto nemocných v ČR cca 350 000, a specializovaných center zabývajících se touto formou tzv. farmakologicky rezistentní hypertenze jen sedm, nemohou kapacitně všechny tyto nemocné ani vyšetřovat, ani léčit. Je proto nezbytné, aby si vědomosti o této hypertenzi osvojili všichni lékaři, kteří o hyperteniky pečují. A k tomuto účelu byla tato kniha napsána.

Obsah je rozdělen jen do čtyř samostatných kapitol a strukturován desetinným tříděním v tomto pořadí: 1. Definice a epidemiologie rezistentní hypertenze (6 s.), 2. Měření krevního tlaku (7 s.), 3. Vyloučení exogenních a sekundárních příčin hypertenze (35 s.) a 4. Léčba rezistentní hypertenze (38 s.). Následují seznam literatury, souhrny (český a anglický), seznam zkratk a rejstřík.

Text je doplněn 39 (většinou) barevnými obrázky a 11 tabulkami. Literatura uvádí na 24 stranách při 83 stranách vlastního odborného textu knihy dokonce 313 (!) pramenů. Tento počet je vzhledem k rozsahu, tak k účelu a cílové skupině čtenářů zbytečně rozsáhlý. Rejstřík je

naopak příliš chudý, řada hesel se v něm nenajde, např. žádná endokrinopatie. V textu i v rejstříku jsou chyby: např. není CPAP ventilátor, ale CPAP je ventilační režim, nestimulujeme karotický baroreflex, ale karotické baroreceptory ad. Z rozsáhlé literatury „se vytratily“ dvě české monografie o feochromocytomu a nenašla místo ani jedna endokrinologická monografie, ačkoliv některé formy sekundární hypertenze (feochromocytom, akromegalie, primární hyperparatyreóza, primární aldosteronismus, hypertyreóza) jsou provázány hypertenzí.

Vlastní text je psán dobrou češtinou, je plně srozumitelný. Odborná úroveň odpovídá deklarované cílové skupině čtenářů. Není zahlcen prezentací mnohdy problematických patofyziologických teorií ani detailními výsledky nejrozumnějších klinických studií. Lékař léčící nemocné s obtížně léčitelnou (na farmakoterapii rezistentní) hypertenzí zde najde nejen srozumitelnou odpověď na většinu praktických otázek, ale i konkrétní návod, jak (= čím) léčit. Snad jen kapitola o nefarmakologické léčbě mohla být podrobnější, její krátkost (něco málo přes pouhou jednu stránku) by mohla vést k nesprávnému názoru o její malé významnosti.

Knihu zpracovalo nakladatelství Mladá fronta redakčně i technicky příkladně.

Komu knihu doporučit?

Odpověď je jednoduchá: všem, kteří se s nemocnými s farmakologicky rezistentní hypertenzí setkávají a kteří je léčí.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha,
e-mail: jan.petrasek@lf1.cuni.cz